

LIDOVKY.CZ

1. Na palubě uneseného letadla. Jiří Kügler jen těžko tušil, co ho ten den čeká

01.12.2024 lidovky.cz - Milan Votava

[Odkaz na originál](#)

Klíčová slova: divadle; moravskoslezském; Národním; ostravském

"Erding (Americká zóna). Pátek. – Dvacet minut po vzletu dvoumotorového českého letadla z Brna namířila dvacetipětiletá dívka revolver s perleťovou rukojetí na pilota a řekla: ‚Pokud nepoletíte, kam řekneme, budu střílet.‘ Pasažéři, tři muži a dvě dívky, přikázali pilotovi letět do americké zóny v Německu."

Drama z úryvku novinového článku o únosu československého letadla z 4. května 1948 přímo číší. Jedním z aktérů této události byl i radiotelegrafista Jiří Kügler, který před vzletem jen těžko tušil, co ho ten den čeká.

Narodil se 8. července 1926 ve Slezské Ostravě. Jeho otec Karel byl významným operním pěvcem a režisérem, tou dobou působícím v **ostravském Národním divadle moravskoslezském**. Roku 1932 začal Jiří navštěvovat obecnou školu, na kterou studiem na gymnáziu. To však nedokončil, jelikož ve třetím ročníku vycestoval s matkou a sestrou do Teheránu, kde otec pracoval jako profesor Státní konzervatoře hudby a ředitel operní sekce ministerstva kultury.

V iránské metropoli byl svědkem proněmecké politiky Íránců, která vedla koncem srpna 1941 k britsko-sovětské invazi a skončila vítězstvím Spojenců již v polovině následujícího měsíce. Tou dobou docházel na American School a během tří let se kromě angličtiny, kterou v následujících letech bohatě zužitkoval, naučil i plynule persky.

V pouhých 17 letech se dal k dispozici tamní československé vojenské misi. Počátkem září 1944 byl zařazen do československé branné moci a vtělen k pomocné četě Československého administrativního štábu na Středním východě. Již v říjnu byl přemístěn do Velké Británie, kde nastoupil základní výcvik u Československé samostatné obrněné brigády. V řadách pozemních jednotek ale dlouho nezůstal a v prosinci byl přijat do dobrovolnické zálohy britského Královského letectva na základně RAF Cosford. Následně bylo rozhodnuto o jeho zařazení do výcviku pro radiotelegrafisty, do něhož nastoupil u No 1 Radio School. Tento výcvik však nestihl kvůli konci války dokončit. Za svou účast v protinacistickém odboji byl vyznamenán Československou vojenskou pamětní medailí se štítkem Velká Británie a britskou Africa Star.

Do rodné vlasti se vrátil spolu s dalšími letci až v srpnu 1945. U armády se rozhodl dále nesetrvat a v říjnu téhož roku byl v hodnosti svobodníka propuštěn na trvalou studijní dovolenou. Vzdělání si dodělával na Nerudově státní reálce v Praze a v roce 1947 se vrátil zpět do Velké Británie, aby studoval na jazykové škole. Během pobytu pracoval u British Overseas Airways Corporation, kde v rámci Airways Training School absolvoval radioškolu.

V roce 1948 získal zaměstnání radiotelegrafisty u Československých aerolinií. Dne 4. května 1948 byl spolu s kapitánem Oldřichem Doležalem unesen během letu z Brna do Českých Budějovic. Letadlo přistálo na letišti v německém Erdingu u Mnichova a oba letci byli později repatriováni zpět do Československa. Jako mnoho dalších bývalých zahraničních letců byl i on od letecké společnosti vyakčněn. Během 50. a 60 let se živil jako projektant v Čechách i na Slovensku, než byl v roce 1968 rehabilitován a znovu přijat k ČSA. Ani poté jej však nepřestala sledovat Státní bezpečnost.

Jiří Kügler zemřel 28. listopadu 1997.

Seriál Kalendář hrdinů vzniká ve spolupráci s VHÚ Praha

Milan Votava

URL | https://www.lidovky.cz/orientace/kalendar-hrdinu-na-palube-uneseneho-letadla-jiri-kugler-jen-tezko-tusil-co-ho-ten-den-ceka.A241130_121127_In-historie_rkj

[« zpět na začátek](#)